

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo je v Mariboru, Ruška cesta 5.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uprava: Maribor, Ruška cesta 5.

Ček. račun: 14.335. Reklamacije se ne frankirajo.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za inozemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovalne in socialne namene delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. Debelo tiskana beseda stane 1—Din. Malih oglasov trgovskega značaja, stane beseda 1—Din. V oglasnem delu stane petitna enostopna vrsta 225 D. Pri večjem številu objav popust.

Št. 166.

V Mariboru, sredo 1. decembra 1926.

Leto I.

Skupni nastop delavstva pri volitvah v oblastno skupščino.

Oblastni odbor Socialistične stranke Jugoslavije v Ljubljani in Delavsko-kmečka skupina »Zedinjenje« sta se zedinila za skupni nastop pri oblastnih volitvah za ljubljansko oblast.

Naveličali smo se nekonsolidiranih razmer v delavskem pokretu. Zato smo se odločili za korak dela. Izvedlo se je strokovno zedinjenje, naravna posledica temu pa je, da tudi v političnem razrednem boju nastopa resni del proletariata skupno.

Predvsem nam je skupna čistost razrednega boja in ofenzivni duh v njem. Vzor v tem nam je avstrijska socialna demokracija in kdor se strinja z nami, naj sodeluje.

Zdi se nam, da s tem korakom obenem najlepše proslavimo tridesetletnico ustanovitve socialistične stranke v Sloveniji.

V zavesti, da je enotnost delavskega pokreta srčna potreba in želja delavstva, pričenjamo s to akcijo, ki nam bo dokazala, da med na-

mi, zlasti pa med delavstvom v tem pogledu ni idejne razlike.

Vršiti hočemo posle delavskega pokreta, se spoznati in zblizati med seboj v praktičnem delu za interese proletariata.

Vse resne sodruge vabimo, da se priključijo naši akciji; odklanjamo pa nepremišljene korake, ki bi utegnili škodovati delavskemu pokretu in delavski solidarnosti.

V tem smislu stopamo v volilno borbo ter vabimo vse zaupnike, strokovne in politične, da to stremenje delavstva podpro z vztrajnim delom in častnim nastopom, ker le s poštenim in načelnim delom bo mogoče premagati zapreke, ki jih dela buržuazija in razni najeti demagogi, da ovirajo okrepitev delavskega pokreta.

Le v zedinjenju delavstva je zmaga!

V Ljubljani, 26. nov. 1926.

Ljubljanska obl. organizacija SSJ.
Delav.-kmečka skupina Zedinjenje.

Sodrug! Delavci!

Sklenili smo v imenu oblastne uprave SSJ v Ljubljani in skupine »Zedinjenje«, da se skupno udeležimo volitev v oblastno skupščino ljubljansko in smo prepričani, da s tem sklepom izpolnjujemo srčno željo vseh zavednih delavcev.

S tem smo storili dobro premišljen korak na pot, ki naj nas vede do nujno potrebne konsolidacije delavskega političnega pokreta in do združitve vsega zavednega proletariata v okviru ene in edine socialistične stranke.

Odkar se je delavski pokret razcepil, smo doživeli že več poizkusov zedinjenja. Vsi ti poizkusi pa so žalostno propadli, ker zedinjevalci niso iskali enotnega idejnega in taktičnega temelja in taktične smeri, nekateri zedinjevalci pa so se celo zedinjevali z zahrbtnim namenom, da bodo druge ogoljufali.

Izkušnje iz dobe dosedanje razcepljenosti pa nam kažejo pot, po kateri nam je hoditi.

O cilju med nami ni spora. Tudi se nečemo odrekat nobenemu sredstvu, ki nas more z uspehom približati našemu cilju. Nočemo pa se spuščati v brezplodna pustolovstva.

Skušajmo gledati razmere in ljudi take, kakršni so v resnici, ker vemo, da je gospodarstvo pri nas zastalo in nerazvito.

Izjemni zakoni ovirajo pravilni razvoj političnega življenja. Ne spoštujemo se niti one politične in državljanske pravice, ki so sicer na pa-

pirju zajamčene v obstoječih zakonih. Malo je kruha, še manj svobode.

V teh razmerah smatramo za važno zahtevo, da se v političnem življenju popolnoma uveljavi demokratično načelo, ker demokratična uredba države daje proletariatu priliko, da vodi uspešen boj za državno oblast z manjšimi žrtvami.

Poglejmo nemško-avstrijsko socialno demokratično delavsko stranko! S svojo idejno enotnostjo, s svojo preizkušeno in ustaljeno taktiko, s svojo trdno organizacijo in disciplino, koraka od uspeha do uspeha in že se trese pred njo avstrijska buržuazija. In kar je najvažnejše: Preprečila je razcep avstrijskega proletariata.

Mi smo prepričani, da je naša pot prava. Mi vabimo v svoje vrste vse zavedne delavce, ki hočejo resno in zvesto sodelovati pri našem delu za zedinjenje proletariata Jugoslavije v eno samo in edino socialistično stranko za ozemlje cele države.

Letos poteka trideset let, odkar se je v Sloveniji ustanovila jugoslovanska socialno-demokratična stranka kot prva socialistična politična organizacija. To obletnico bomo najlepše proslavili s tem, da se razcepljene naše vrste zopet združijo v enotno socialistično stranko.

Podajmo si roke in strnimo svoje vrste okoli vihraječe rdeče zastave socializma, zakaj samo združeni bomo zmagali.

Narobe proračun.

Že zadnjič smo pisali o izvanrednih uspehih naše posebno globokomne in duhovite proračunske politike. Povedali smo, da nas vlada že nekaj let uverava, kako potrebna je politika vsestranske štednje, da se državni proračun bistveno zniža. Sledeč tej svoji odločni nameri, je vlada reducirala in reducirala državno uradništvo, onim, ki jih je pa vendar morala pridržati v državni službi, je znižala njihove sijajne dohodke tako temeljito, da so izgubili celo vsako

voljo do slehernega nadaljnjega javnega protestiranja in manifestiranja. No, po vsej tej vsestranski štednji na račun izstradanega uradništva in najnuj. jav. socialnih, zdravst. naprav, je pričakovati, da bo letošnji državni proračun vsaj za tretjino manjši kot zadnji. Pa kaj mislite, da naša vlada misli tako, kakor mi, navadni davkoplačevalci? Kaj šel! Ko naša vlada govori o potrebi znižanja posameznih proračunskih postavk, ne misli nikakor na vse proračunske postavke,

ona misli le na nekatere, in sicer na take, ki so navadnemu ljudstvu potrebne in koristne, kakor n. pr. proračunske postavke ministrstva za socialno politiko, ministrstva za javno zdravje, ministrstva prosvete, itd. Na proračunske postavke teh ministrstev misli ona, te je treba znižati — pa ne celokupni proračun. Proračun naj se v celoti le drži običajne 13 milijardne letne svote, saj smo se nanjo že privadili, uredi pa naj se tako, da kar se odštipne iz prepotrebni postavk tega ali onega potrebnega ministrstva, to naj se doda postavkam onih ministrstev, ki niso baš potrebna in ki bi jih prav lahko in prav radi pogrešali.

Naše vlade so namreč od nekdanj mnenja, da so samo zato tukaj, da ljudstvu čim več jemljejo in tem manj vrnejo. In da ne smejo nikoli storiti ničesar pametnega in koristnega za fakiški delaven narod, ker bi s tem samo pokazale svojo šibkost. Zato so torej znižali proračun ministrstva socialne politike za okoli 90.000.000 dinarjev, proračun ministrstva narodnega zdravja za okoli 300.000.000 Din, proračun ministrstva prosvete za okoli 200.000.000 Din, proračun ministrstva za poljedelstvo in vode so pa kot vlada pretežno kmečkega naroda skoro popolnoma črtali — in ko so končno na take in podobne načine prihranili tako čedne in okrogle vsote, so šli in so za toliko višje povišali postavke onih ministrstev, ki itak

požirajo leto za letom skoro vse državne dohodke, čeprav ta ministrstva niso vedno in povsod nujno potrebna. Pa kaj hočemo, vlada že ve, kaj dela! Proračun ministrstva notranjih del ne sme biti beraški — oni za javno prosveto je lahko — in tudi proračun ministrstva vojne mora biti, da more naše patriotsko srce ob njem veselo zavriskati.

Tako se je torej zgodilo, da smo celo leto pridno štedili, da smo vrgli na cesto v dobri najhujše brezposelnosti na tisoče in tisoče državnih uradnikov in uslužbencev, da smo ostale z redukcijo prejemkov obsodili na trajno gladovanje, da smo z hujšimi in hujšimi davki uničili kmeta in delavca, poljedelstvo in industrijo, in vse zato, da smo vendarle ostali, pri 13 milijardnem letnem proračunu.

Če to ni lep rezultat, če to ne govori v prid vsestranske štednje in vsestranskega obdavčevanja, potem pa res ne vemo, kaj naj narod še zahteva in pričakuje od tako modre in skrbne vlade.

Zato: slava taki vladi!

In hvaležni narod naj se je spomni ob priliki oblastnih volitev in naj glasuje kompaktno za kandidate vladnih strank.

S tem bo naš mili narod pokazal svojo politično zrelost in svoje modro občeudovanje te modre, narod in državo odrešujoče proračunske politike....

Boj fašistovskemu nasilju. — Za mednarodno akcijo proti fašizmu.

Val brezprimerne fašistovskega nasilja, ki je pljusnil znova preko težko preizkušenega italijanskega naroda, se še vedno grozeče dviga in širi. Mussolini izdaja dan za dnem krutejše odredbe, in njegovi valpti in biriči more in palijo, ne prizanašajoč deci. To, kar se dogaja danes v Italiji, ni bilo mogoče niti za časa najhujše caristične reakcije v Rusiji. Nad 20.000 političnih aritancev ječi po italijanskih ječah, koliko je bilo ubitih, mučenih, tepenih, za vedno pohabljenih in uničenih, to ne bomo natančno najbrže nikoli vedeli. Na dnevnem redu so deportacije, na dnevnem redu uboji, na dnevnem redu so požigi, na dnevnem redu je uničevanje tuje imovine in tuje življenja, skrunitev in žalitev vsega, kar je vsakemu poštenemu Italijanu najsvetejše. In to naj bi bila po Mussolinijevih nazorih nova Italija in nova človeška kultura? Bog nas reši! Nič ni več sveto tej razpaljeni fašistovski družali, niti poštenje, niti znanstvo, niti pridni proletarec, ki se bori za svoje eksistenčno pravo, niti slavni znanstvenik, ki išče resnico in luč. Niti pred velikim filozofom in mislecem Benedettom Croce ni obstala fašistovska gorjača in blazni bes razbojnikov se je hotel maščevati celo nad štiriletnim sinom Arture Labriola, staremu socialističnemu borcu in enemu najbistrejših italijanskih politikov in ekonomistov.

Ogromna večina italijanskega naroda je danes izročena na milost in nemilost pobesnelim tolpom; uničujejo se neusmiljeno cele družine in še ni dosti, še govore o hujšem in hujšem preganjanju, o hujšem in hujšem iztrebljenju vseh nasprotnikov, pa bili iz proletarsko socialističnih, ali pa iz meščansko demokrat-

skih vrst. To ni več politično gibanje, to ni več akcija mas, to ni več trenutna reakcija nasprotnikov — to je že vsesplošna patološka norost, ki išče uteh v krvi in zlu!

To divjanje je že doseglo tako ekstremnost, da je nujno potrebna pomoč i od strani mednarodnega proletariata, da se reši italijansko delavstvo uničenja in smrti. Mednarodno delavstvo je organiziralo leta 1920 bojkot proti Horthyjevi Madžarski, in čeprav trde, da ni oni bojkot strmoglavil Horthyjev režim, vendar stoji, da ga je močno omajal in prizadljal madžarskemu gospodarstvu ogromno škodo. Madžarska je pretežno agrarna država, ima doma vsaj dosti najpotrebnejših živil in drugo, Italija pa mora vse uvažati, je močno obljudena, njena mesta morajo biti spotoma preskrbljena z živili, njena industrija s premogom in materialom — vse to večinoma uvažajo; če bi delavstvo v vseh državah sklenilo, da ne bo nakladalo blaga za Italijo na parnike in vlake, da bo vsak transport zadržalo, bi bil to v italijanskih prilikah katastrofalni udarec za Mussolinijev režim, kateremu bi v tem slučaju žuganje in kričanje prav nič ne pomagalo.

In mednarodni proletariati bi s tem dejansko izpričal svojo solidarnost z junaškim italijanskim delavstvom, ki se ves čas bori za svoje vstajenje!

Strokovna Internacionala naj organizira to akcijo in naj apelira na vse zavedne proletarce. Uverjeni smo, da ne bo apelirala zastoj. In ne samo delavstvo, tudi vsa poštena javnost bi v tem slučaju podpirala to umestno in potrebno akcijo, ki naj reši svet fašistovskega nasilja in nove vojne nevarnosti!

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.
Dobliva se v vseh
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

Za delavsko zmago pri oblastnih volitvah.

Naši shodi.

V prejšnjih številkah »Delavske Politike« smo ponovno naglasili poseben dalekosežen pomen predstojajoče volilne borbe. Povedali smo, da mora volilni izid biti verni izraz hude nezadovoljnosti širokih ljudskih slojev z vso dosedanjim vladno politiko in nepolitiko, z vsem sedanjim, za delovni narod katastrofalnim režimom korupcije, nereda in kraje. Te volitve ne morejo imeti le običajne upravne, ali gospodarske pomen, nje se ne more na ljubo te ali one stranke ali pa vlade depolitizirati. Pri teh volitvah ne pojde samo za naloge oblastnih samouprav in za tako ali tako zastopstvo, pri teh volitvah pojde tudi za zaupnico ali nezaupnico vladi, odnosno vladnim ali polvladnim strankam. Oblastne volitve morajo pokazati, da so vladne stranke v manjšini, da se ves sedanji nesrečni režim drži proti volji večine naroda. Te volitve morajo pognati v beg vladno in njene stranke, izpremeniti morajo radikalno ves današnji, narod in državo upropaščajoči sistem.

Naravno tedaj, da je že z ozirom na ta poseben pomen in karakter volilne borbe naše delavstvo strnilo takoj svoje vrste in se lotilo vneta volilnega dela in agitacije.

V nedeljo je sklicala naša stranka spet celo vrsto shodov, ki so dobro uspeli, tako po udeležbi, kakor tudi po izrednem zanimanju naših somišljenikov za naš nastop pri volitvah. Naši shodi na Muti, v Guštanju, Prevaljah, Zabukovci, Holmcu itd. itd. so pričali, da je naša strankarska in razredna zavest živa in jaka, da je naše delavstvo v odločilnih trenutkih vedno pripravljeno na najtežje borbe in žrtve. Že ta uvod v volilno borbo priča, da bomo pri oblastnih volitvah dosegli lepe uspehe tako v mariborski, kakor tudi v ljubljanski oblasti.

Prihodnje dni bo naša stranka naslovila na delovni narod Slovenije poseben proglas, v katerem bo

označila naše stališče do oblastnih samouprav, povdarila njene naloge, pojasnila lažnjivo zadržanje takozvanih opozicijskih meščanskih strank spričo teh volitev, ki so najboljši dokaz vsesplošnega poloma njihove sedemletne sterilne ustavne, lažiavtonomistične, lažiseparatistične in lažicentralistične politike, obenem pa tudi odločno naglasila, da morajo obsoditi ves sedanji režim in prisiliti sedanjo lažnjivo vladno večino, da izroči uzurpirano vladno oblast strankam, ki hočejo delati za produktivni narod in ne za nasilnike, lenuhe, korupcioniste, sleparje in tatove.

Kakor smo pretečeni dve nedelji intenzivno izrabili v volilno agitacijske svrhe, tako in še bolj bomo delali prihodnje tedne za naš uspeh pri volitvah.

Jasno nam je danes, da je proletarijat pripravljen bojevati se z nami za najvišje potrebe in stremeljenje naroda in da je pripravljen, po tolikih letih hudega razdora v delavskih vrstah, boriti se spet v eni fronti, pod eno razredno zastavo, za eni in isti proletarski razredni cilj.

Toliko večja je zato naša moč, toliko sigurnejša naša zavest, da moramo uspeti, da moramo zmagati!

Na delo!
Pri oblastnih volitvah mora priti številčna moč delovnega ljudstva in njegova mogočna združena volja do popolne veljave.

Angleški štrajk končan.

Med delodajalci in delavci je prišlo ob sodelovanju vlade in pod pritiskom delavskih poslancev na vladi, do sporazuma, in glasom zadnjih poročil se je vrnilo že pol milijona delavcev na delo, tako, da se že dnevno pridela dve tretjini prejšnje produkcije.

Zedinjenje na Norveškem.

Že svoj čas smo pisali o zedinjenih pripravah na Norveškem. Sedaj se pa vrši konferenca norveških socialne demokracije, ki se je udeležil sam

tajnik naše Internacionalne s. Friderik Adler, in na tej konferenci bodo razpravljali samo o zedinjenju med socialisti in delavsko stranko (od Moskve ločeni komunisti). V dosedanjih pogajanjih se je našel temelj za zedinjenje obeh delavskih strank, tako stoji norveško delavstvo pred popolnim političnim zedinjenjem. Dobro bi bilo poznati temelje za zedinjenje na Norveškem, ki bi gotovo koristili tudi slovenskemu socialističnemu delavstvu, ki pripravlja tudi svoje politično zedinjenje v Sloveniji.

Revolucija v Braziliji.

Iz brazilijanske meje javljajo, da je v Bellavisti, v državi Rio do Sud, došlo do hudega oboroženega spopada med uporniki in vladnimi četami, v katerem je bilo na obeh straneh več sto mrtvih in ranjenih. Vstaši so ujeli poveljnika vladnih čet.

Kako doblim volilno pravico?

Kdo je volilec?

Vsak državljan, ki je izpolnil vsaj en dan popreje, predno se razpišejo volitve, 21. leto starosti.

Kaj je potrebno, da morem voliti?

Vpisan moram biti v volilni imenik občine, kjer stanujem.

Kje je volilni imenik razpoložen?

V občinskem uradu in pa pri okrajnem sodišču.

Kako se prepričam, če sem v volilnem imeniku?

Vpogled v volilni imenik sme zahtevati vsak državljan med uradnimi urami v občinskem uradu ali pri okrožnem sodišču.

Pri tem pa pogledaš tudi, če so vpisani tudi vsi sodruzi in oni, ki bodo gotovo za stranko glasovali.

Volilni imenik smeš tudi prepisati. Prepis volilnega imenika naj bi si vsaka krajevna organizacija in vsak zaupnik stranke v kraju, kjer organizacije ni, preskrbel, da bi potem našim strankinim članom in našim pristavcem ne bilo treba hoditi v občinski urad, ampak bi si tudi zvečer, po delu, volilne imenike lahko ogledali.

Kdo more biti v volilnem imeniku?

Za volitve v parlament ali v oblastno skupščino morajo biti vpisani v volilni imenik vsi oni 21. let stari državljani, ki prebivajo v občini vsaj 6 (šest) mesecev.

Nadalje vsi oni, ki bodo to leto prišli od vojakov.

Kdo ne sme voliti?

Voliti ne smejo kaznjenci, oni ki so bili obsojeni na izgubo državljanske časti, oni, ki so v konkurzu in oni, ki so pod skrbstvom.

Kaj, če nisem vpisan v volilnem imeniku?

Potem imam pravico zahtevati vpis (reklamirati). To morem storiti pisмено ali ustmeno in sicer najpozneje 15. dan po razpisu volitev v občinskem uradu (za sedanje oblastne volitve je 10. december zadnji dan).

Kakšne dokumente rabim, da morem reklamirati in kako si jih preskrbim, če jih nimam?

1. Potrdilo o šestmesečnem bivanju v občini.
2. Domovnico.
3. Rojstni list.

To pa zahtevaš na ta način, da na kos papirja zapišeš in oddaš osebno ali pa pošlješ po pošti:

Občinskemu (župnemu) uradu
v Lajterspergu.

Podpisani Ivan Mravlje, delavec, stanujoč v Lajterspergu, roj. 2. aprila 1899 v obč. Sela, pristojen v Crni vrh, prošim, da se mi v svrhu vpisa v volilni imenik izda v zakonito predpisanem roku 24 ur domovnica¹⁾ — rojstni list²⁾ — potrdilo³⁾, da bivam že šest mesecev v občini. —
Ivan Mravlje.

Kaj če teh dokumentov ne morem dobiti pravočasno?

Potem moram namesto domovnice in krstnega lista priložiti delavsko knjižico, potni list, šolsko spričevalo in sploh vsakateri drugi uradni dokument, ki dokazuje, kdaj sem rojen in da sem državljan, najboljše pa vojaško ispravo (Militärpass). Potrdilo o bivanju pa moram dobiti.

Kako reklamiram?

Ko imam vse za reklamacijo potrebne dokumente, napišem na polo papirja sledeče (naj služi kot primer):

Občinskemu uradu (okrožnemu sodišču) v Lajterspergu — (v Mariboru).

Podpisani Ivan Mravlje, delavec v Lajterspergu, zahteva, da se ga

vpíše v volilni imenik

za volitve v oblastno (narodno) skupščino, ker ima volilno pravico v smislu zakona.

Razlogi:

1. je glasom rojstnega lista — vojaške isprave — pod a) že 21 let star;
2. je glasom domovnice — vojaške isprave — pod b) državljan kraljevine S. H. S.;
3. prebiva glasom potrdila občinskega urada pod c) že šest mesecev v občini in zato

predlaga,

da se ga pravilno vpíše v volilni imenik naslovne občine.

V Lajterspergu, 2. dec. 1926.

Ivan Mravlje.

Priloge:

- a) rojstni list;
- b) domovnica — vojaška isprava;
- c) potrdilo o bivanju.

To oddam zajedno s priloženimi dokumenti v občinski pisarni.

Kaj mora storiti občinski urad, bo li mi oddal reklamacijo?

V občinskem uradu zahtevaj, da ti pisмено potrdijo, s pečatom in označbo dneva preda, da si oddal reklamacijo in dokumente. To potrdilo dobro spravi.

Ali morem ustmeno reklamirati?

V občinskem uradu morem pa tudi ustmeno zahtevati vpis v volilni imenik. Tudi v tem slučaju moram dati dokumente kot pri pismeni reklamaciji in moram obenem zahtevati, da naj mi da občinski urad uradno potrdilo, da sem reklamiral.

Kaj storiš šesti dan po vloženih reklamacijah?

Ko preteče pet dni po vloženih reklamacijah, torej šesti dan, greš v občinski urad in vprašaš, kaj je z reklamacijo, če ti ni bila rešitev dostavljena.

Če ti bo službojuči organ v uradu rekel, da so te vpisali v volilni imenik, potem ti mora dati to izjavo pisмено.

Če ti bodo rekli, da so reklamacijo zavrnil, zahtevaj dokumente nazaj.

V tem slučaju napiši takoj novo reklamacijo in jo najpozneje v treh dneh po zavrnitvi, to je deveti dan po vložitvi prve

¹⁾ Domovnico zahtevaš od domovinske občine, ²⁾ rojstni list od župnišča, kjer si vpisan v rojstno knjigo, ³⁾ potrdilo o bivanju od občine, kjer prebivaš.

Jack London:

Železna peta.

(Socialni roman. Prevel I. V.)

(Dalje.)

Nič zato. Za danes je stvar zgubljena, ali jutri bo nastopila zopet ista stvar in vedno sveža in vedno pekoča. In zato mi je bilo mogoče toplo sodelovati v strahotah orgij, ki so divjale v sledečih urah. Življenje in smrt ni pomenilo ničesar. Bila sem zainteresirani opazovalec dogodkov in gnana vedno od toka naprej, sama nedeželjna udeleženka. Zakaj moj duh se je dvignil v zvezde višave in smatral vse dogodke mirno in ocenjevajoč. Ne bilo bi tega, morala bi umreti.

Ko je odkorakala druhal že pol milje daleč, sva bila odkrita. Neka, v fantastične cunje oblečena ženska, z brazdami na obrazu in z majhnimi očmi, ki so bile kakor ognjeni svetri, naju je mimogredoč površno videla. Zakričala je oglušujoče in silila k nama. Četa druhal se je odtrgala od kolone in silila za njo k nama. Še sedaj jo vidim, ko pišem te vrste, korak pred mano: njeni sivi lasje so plapolali v ozkih, zmrušenih štrnalah, s čela ji kaplja kri iz nekake rane na glavi. V desnici drži bakljo, z levico, ki je bila koščena, požoltela, je lovila po vzduhu. Hartman je skočil pred me. Ni bil sedaj čas za razjasnjevanje. Midva sva bila dobro oblečena in to je zadostovalo. S pestjo je udaril žensko med oči. Pod silo udarca je odletela nazaj. Ali odrinila je k zidu svoje sodruge, ki so silili za njo ter je planila zopet naprej, omamljena in brez moči, pri čemur je baklja padla na Hartmanovo ramo.

Kaj se je potem zgodilo, ne vem. Množica me je prevladala. Omejen prostor je bil poln krikov, tuljenja in kletvic. Udarci so padali po meni, roke so segale in trgale po mojem mesu in po moji obleki. Bilo mi je, kakor da se me trga na kose. Vrgli so me na tla in dušila sem se. Močna roka me je zgrabila za pleča in silno vlekla k sebi. Vsled bolečine in pritiska sem se malone onesvestila. Hartmana ni bilo več iz vhoda. On me je varoval in vzdržal prvi naval. Tako sem bila rešena, ker gnječa je bila prehitro pregosta za kaj drugega, kot za slabo prijetanje in trganje rok.

Prišla sem v sredo divjega vrtinca. Vse okrog mene je bilo eno samo gibanje. Ogromna povodenj me je vlekla naprej, kam, nisem znala. Sveži zrak je obletel moj obraz in silil prijetno v moja pljuča. Osamljena in izmučena sem čutila negotovo, da me drži neka krepka roka in vleče naprej. Moji lastni udje pomagajo prav malo. Pred seboj vidim zadnji gibajoči se del moške suknje. Bila je po sredini šiva od zgoraj do konca raztrgana in se je gibala ritmično, ker se je razpor pri vsakem koraku človeka enakomerno odpiral in zapiral. Ta pojav me je zanimal nekaj časa; med tem pa se je zopet povrnila moja zavest. Nato sem čutila, da me boli lice in nos in čutila sem kri, kako kaplja na moj obraz. Klobuka nisem imela. Lasje so se razpletli in plapolali okrog. Pekoča bolečina glave mi je vzbudila spomin na neko roko, ki je v gnječi vlekla za moje lase. Moje prsi in roke so bile zmečkane in bolele so me na mnogih krajih.

Moje misli so bile jasnejše. Obrnila sem se k možu, ki me je držal, da ga vidim. Bil je tisti,

ki me je vlekel za lase in me rešil. Opazil je moj pogled.

»Vse je v redu,« je zaklical hripavo. »Tako je sem vas spoznal.«

Nisem se mogla spomniti, ali ga poznam ali ne. Ali predno sem spregovorila, sem zadela ob nekaj, kar je bilo živo in se je pod mojimi nogami krivilo. Bila sem od sledečih pognana naprej in nisem mogla pogledati, kaj je. Ali zvedela sem, da je bila neka ženska, ki je padla in bila poteptana od tisočev.

»Vse je v redu,« je ponovil. »Jaz sem Garthwaite.«

Nosil je brado in je bil suh in umazan, ali jaz sem ga poznala le kot močnega, mladega moža, ki je bil pred tremi leti nekaj mesecev v našem skrivališču v Glen Ellen. Naredil je nekaj znakov tajne službe »Železne pete« v znak, da tudi on služi.

»Tu vas hočem spraviti ven, kakor hitro bo mogoče,« je dejal. »Ali pri hoji pazite. Za božjo voljo ne se spodikati in pasti.«

Tisti dan je šlo vse urno in se prekašalo. Naenkrat je druhal obstala. Trčila sem krepko z neko veliko žensko pred menoj (mož z raztrgano suknjo je izginil) in sledeči so trčili v me. Nastal je peklenjski hrušč — cviljenje, kletvice, smrtni kriki. In pred vsem se je slišalo vedno bolj strašno ropotanje strojne in repetirke. V prvem hipu nisem znala, kaj je. Desno in levo so padali ljudje. Ženska pred mano se zgrudi in se zgrabi z blazno kretnjo za telo. Nek moški vztrepetava v smrtnem boju pred mojimi nogami.

Spoznala sem, da smo v načelu kolone.

(Dalje prihodnjič.)

reklamacije pri obč. uradu, vložiti na enak način, kot si to storil, ko si reklamiral pismo pri občini, samo da jo sedaj nasloviš na okrožno sodišče, namesto na občinski urad in jo oddaš s priloženimi dokumenti osebno ali pa priporočeno po pošti na naslov okrožnega sodišča.

Rešitev okr. sodišča, ki se ti dostavi, je končno veljavna.

Kako zahtevam izbris iz volilnega imenika?

Da ne bodo volili mrtvi in oni, ki so že nad šest mesecev iz občine ali oni, ki so izgubili pravico, da bi bili izvoljeni, morem zahtevati njih izbris takole:

Občinskemu uradu (okrožnemu sodišču) v Juretni (v Mariboru).

Podpisani Ivan Mravlje, delavec v Juretni 40, zahtevam, da se

izbriše iz volilnega imenika

za volitve v narodno (oblastno) skupščino g. Ivan Prestranek, kmet, Juretna 2.

Razlogi:

Imenovan je umrl — se je pred več kot šestimi meseci izselil — je bil obsojen na izgubo državljanstva — je v konkurzu — pod skrbstvom. Zato

predlagam,

da se imenovanega izbriše iz volilnega imenika.

Če občinski urad tvojo zahtevo zavrne, postopaj tako, kot pri reklamaciji, ko si zahteval vpis.

Dnevne novice.

Rdeči teden traja dalje. V sredi našega dela za razširjenje »Del. Politike« so bile razpisane volitve v oblasti in naša stranka je prva razvila obširno volilno agitacijo v ljubljanski in mariborski oblasti. Opozarjamo pa danes posebej vse naše zaupnike, da je treba delo za razširjenje »Del. Politike« vključiti v volilni borbi nadaljevati in ga podvojiti. Pridobivajte povsod novih članov za našo stranko in pripravljajte zedinjenje delavstva v Sloveniji.

2000 kmetov je prestopilo iz Radičeve stranke k socialistom. Zagorje je bil najbolj zagrizen radičevski kraj. Ljudstvo je pa sedaj razočarano nad Radičevo politiko, ker je prodal republiko in samostojno Hrvasko, šel v vlado in uvedel še slabše razmere v državi, nego so bile poprej, ustvaril še večjo socialno bedo, brezposelnost in ljudsko brezpravnost. V nedeljo se je vršila v Zagrebu konferenca naše stranke in tam je poročal tajnik s. Berberović o uspehu in napredovanju naše stranke. — Ljudstvo spregleduje.

Preganjanje delavskih zaupnikov. Hrastniška tovarna stekla je odpustila celoten odbor naše Splošne delavske zveze. Namen delodajalcev je prozoren. Uničiti hočejo organizacijo in nato navaliti na delavske pravice, ki so že danes skrajno male. Motijo se pa kapitalisti, če mislijo, da jim bo njihova namera uspela.

Internacionala hišnih gospodarjev. Na pobudo slov. hišnih gospodarjev na zadnjem ljubljanskem kongresu, o katerem smo mi pisali, se bo sedaj ustanovila internacionala hišnih gospodarjev, ki naj zlasti ščiti zasebno lastnino. Imela bo svoj sedež v Parizu. To je neke vrste protiutež proti zahtevam socialističnega delavstva za strogo uvedbo stanovanjske zaščite. Sedaj tudi pri tej gospodi ne igra narodnost nobene vloge več. Oni se združujejo z vsemi, ki sovražijo najemnike in njihovo zaščito. Morda bo sedaj marsikateremu fašistu jasno, da je nacionalizem le prazna beseda za prikrivanje kapitalističnih interesov. Naj tudi hišni gospodarji nikar ne mislijo, da bodo s to svojo internacionalo pomandrali vse najemnike. Tam, kjer imajo delavci močne organizacije, bodo najemniki še tudi v bodoče zaščiteni.

Zakaj so delavci predvsem nezadovoljni z bolniško blagajno. Marsikdo kritizira razmere pri bolniški blagajni in stresa svojo jezo na uradnika, s katerim je imel pri uradu opravka. Razburja ga pa zlasti to, da ne dobi svojega denarja takoj pri linici kot nekoč, nego šele čez par dni po pošti. To mu dela neprimliko, ker mora zapustiti čisto svoje delo in iti na pošto po denar. Delodajalec mu pa zamujeni čas od plače odtegne, tako da ima razen neprimliko povzru še zgubo na zaslužku. In kaj mislite delavci, kdo je uvedel izplačevanje podpor po pošti. Nihče drugi, kot

tisti Kocmur, ki je bil svoj čas socialist in je danes pri Bernotu.

Znani ljubljanski ginekolog dr. Valenta si je v trenutku močne duševne depresije pogljal kroglo v srce in obležal na mestu mrtev. Dr. Valenta je bil znana osebnost v Ljubljani in vžival zaslužen ugled med svojimi poklicnimi tovariši. Trpel je že delj časa na živčni raztresenosti. Sedaj si je sam končal svoje težko življenje.

Invalidi se spet gibljejo. Sklicujejo sestanke in shode, pošiljajo vladi resolucije, vse to pa dosti ne pomaga, ker je naša vlada na invalide že zdavnaj pozabila. V Ljubljani je bil še posebno precej buren invalidski shod, na katerem se je protestiralo tudi proti nerednostim v sami organizaciji.

Zanimiv romunski škof. Listi objavljajo prijavo, ki so jo vložile tri nune prosvetnemu ministru, v kateri se pritožujejo proti svojemu predstojniku škofu Genadijevu v mestu Buzau. Škof jih je prisilil, da so živele nemoralno ter postale njegove ljubice. Prosvetni minister je uvedel najstrožjo preiskavo. Tudi sinod se je bavil s prijavo in izjavil, da prosvetni minister nima pravice preiskovati privatnega življenja škofa.

Predsedniške volitve bodo v kratkem na Češkem. Vršile se bodo med 7. aprilom in 27. majem 1927. Masaryk predseduje češki republiki že 7 let, kakor vse kaže, bo pa tudi v prihodnjih volitvah zopet izvoljen.

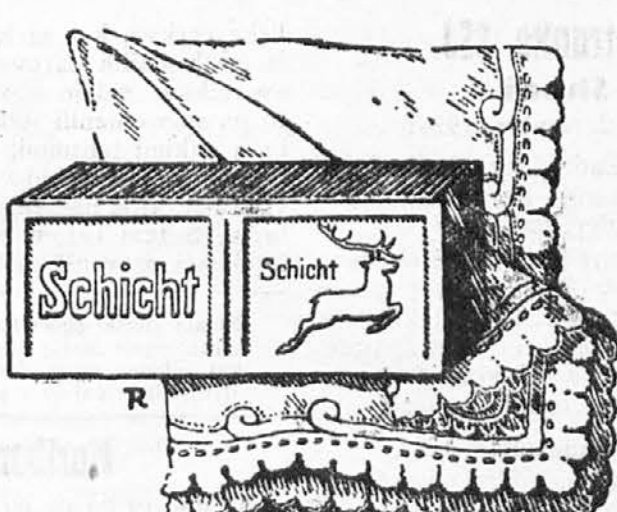
Novinarski koncert se vrši v Ljubljani in v Mariboru 1. decembra zvečer. Prireditve bo tudi letos na višku, in dolžnost občinstva je, da jo poseti v polnem številu. Novinarji vrše težko javno delo, udeležba na njihovem vsakoletnem koncertu naj obenem pokaže, da zna tudi slovenska javnost ceniti njihove napore za narodovo vzgojo, napredek in organizacijo.

Volitve so tu, in naravno, da si morata »Jutro« in »Slovenec« pridno sekundirati v svojih političnih beležkah. Ponavlja in ponavlja se iz dneva v dan eno in isto, kakor pred petindvajsetimi in petdesetimi leti, — na eni strani klerikalni zmaj, na drugi pa framazonski Lucifer — pa kaj, ko se je narod že tako privadil temu dnevnemu babjemu špetiru med Knafljevo in Kopitarjevo ulico! Kaj bi bilo naše domače politično življenje brez tega globokoumnega prekljanja, in kako bi izgledale naše volitve brez teh jezičnih babur? Sama silva modrost in vzdihovanje! Tako je pa vse lušno in fletno in sila izobraževalno. Borba za narodni napredek se mora izvajati do kraja.

Pribečević prireja spet shode širom države. Tudi proglas je izdal, v katerem — naravno — prorokuje veliko zmago demokratske misli in stranke. Sedaj, ko se je Radič povladinil, se je pa Pribečević razfuksal. Glavno je, da ni narodu dolgočasno.

SLS in centralna uprava. Na seji zakonodajnega odbora je dr. Gosar izjavil, da je SLS za unitaristično državo, za centralizirano upravo, za en parlament in eno monarhijo, sploh vse in povsod eno, in nič več. SLS ne nasprotuje centralistični ureditvi državne uprave iz državnopravnih razlogov, če v kakem pogledu nasprotuje zgolj iz stvarnih razlogov... Ko smo to čitali, smo se vprašali, če niso bili kdaj klerikalci tudi nekoliko avtonomisti iz državnopravnih in iz stvarnih razlogov...

Neporavnane državne obveznosti iz preteklih let. Finančna delegacija objavlja uradno: Generalna direkcija

Nikoli
ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša potvorba.

Nikoli
ni Schichtovo milo poškodovalo kosa perila.

Vedno
je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi snizali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše geslo je neomajno:

Schichtovo milo je najboljšje!
Pristno le z znamko Jelena.

državnega računovodstva ministrstva financ je z razpisom od 16. novembra tl. DRbr. 154377 obvestila delegacijo, da je ves kredit po partiji 55 budžeta za l. 1926/27, iz katerega se poravnajo državne obveznosti iz prejšnjih budžetnih let, že popolnoma izčrpan in ji naročila, da naj za enkrat ne stavi več takih predlogov. Ker torej prošnje za izplačilo zaostankov na penzijah, potnih in selilnih stroških itd. iz dobe pred 1. aprilom tl. do prihodnje proračunske dobe žal nimajo najmanjšega izgleda na uspeh in povzročajo interesentom samo nepotrebne stroške in pota, finančni upravi pa brezplodno delo, prosi delegacija, da naj se do nadaljnjega opusti.

Avstrijske delavske zbornice so imele svoj kongres in zahtevale od vlade, da ustvari delovne prilike za brezposelne in uvede produktivno brezposelno skrbstvo. To se pravi, da preskrbi brezposelnim pri svojih podjetjih predvsem dela.

Krasinovo truplo so sežgali v Londonskem krematoriju ob obilni udeležbi angleškega socialističnega delavstva.

Na Češkem obeta priti do spora med posestniki rudnikov in delavci, ker so jeli posestniki izzivati delavce.

Albanska pobuna, o kateri smo zadnjič pisali, bo skoro gotovo končala z zmago vladnih čet. Sedaj se tepe z vstaši 5 vladnih bataljonov, ki jih vodi vojni minister. Radovedni smo, kedaj bo že vendar enkrat na Balkanu mir.

Zadružništvo v Ameriki. Dne 14. novembra je bil v Minopolis otvorjen peti kongres ameriških kooperativov. Zboroval je tri dni v dvorani Franklin kooperative. Senator Brookhart iz Iowe je bil glavni govornik na kongresu. Poznan je kot stalni pionir zadružnikov. Na kongresu so govorili tudi drugi delavski zastopniki, zastopajoč razne delavske organizacije in liste iz vseh delov dežele. Tako je zastopal finske kooperativne George Halonen. Od zadnjega kongresa so zadruge močno napredovale, kljub temu pa so te ameriške zadruge še daleč za zadružnim gibanjem nekaterih evropskih držav, posebno Danske in drugih. Glavni problemi kongresa so bili: zadružna zavarovalnina, banke, prodaja na debelo, glasila ter zadružna izobrazba.

Plesne vaje S. K. Svoboda, Ljubljana in Gradbenega odseka Svobode v Šiški se vrše redno vsako soboto od 20. do 24. v hotelu Tivoli. Vabimo vse podružnice in sodruge, da se jih udeležijo. — Odbor.

Miklavžev večer priredi S. K. Svoboda, Ljubljana in Gradbeni odsek Svobode v Šiški v soboto, dne 4. dec. tl. ob 8. uri zvečer v dvorani hotela »Tivoli«. Na sporedu je: Nastop Miklavža, ples, prosta zabava. Darila se sprejemajo v soboto v Zadružnem domu v Šiški do 12. ure in od 15.—19. v hotelu »Tivoli«. Vabimo vse sodružice in sodruge. — Odbor.

Proletarski Miklavžev večer se vrši v nedeljo, 5. decembra v Delavskem domu v Ljubljani. Tam bo nastopil proletarski Miklavž ter obdaril in nagovoril otroke.

Preizkušajte mirne duše najprej vsa mila! — Naposled se boste odločili vendar le za Elsa-mila. Ta mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišeča in močno se peče toaletna mila ampak imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, ter so torej koristna proti pegam, lešajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 6 vrst Elsa mil: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa rumenjakovo milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa borakšno milo, Elsa milo za britje, Elsa katransko ali šampon milo. Za preizkušnjo 5 kosov Elsa mila že obenem z zavojnico in poštino za 52 Din proti naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din več (za poštino). Naročila upraviiti: lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 202, Hrvatska.

Kultura.

Ljubljanska drama.

Sreda, 1.: ob 15.: »Šareni mali oder«. Otroška predstava v korist Jadranske straže. Četrtek, 2.: »Kovarstvo in ljubezen«. C. Petek, 3.: »Slaba vest«. A.

Ljubljanska opera.

Sreda, 1.: Zaprt. Četrtek, 2.: »Mrtve očis. B. Petek, 3.: »Židinja«. D.

Mariborsko gledališče.

Torek, 30.: »Veronika Deseniška«. Slavnostna predstava. Gostujeta ga. Šaričeva in g. Pfeifer iz Celja. Sreda, 1.: ob 20.: Slavnostni koncert v korist Jugoslov. novinarskega združenja.

Preplačilo za »Del. Politiko« pri razpodi na shodu v Zabukovci 3.75 Din.

Za tiskovni sklad so darovali ob priliki shoda okraj. org. v Zabukovci, dne 28. nov. 1926 naslednji sodruzi: Zupanc Ivan 1 Din 5, Veligošek Anton Din 5, Cucej Jakob Din 5, Judec Fran Din 5, Tralar Franc Din 5, Košak Franc Din 5, Jošelj Ivan Din 5, Zagoričnik Štefan Din 2.— Skupaj Din 37.

Vi ne vjerujete?

da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) 93-a VA

„ključ“

traja kakor štirje pari drugih! Kupite eden par, pa boste verovali. Nogavice brez žiga „ključ“ so ponarejene.

Iz stranke SSJ.

Shodi

dne 5. decembra 1926:

Šoštanj, v »Zadružnem domu«, ob 9. uri zjutraj pred pričetkom srezke konference.

Ptuj, ob 10. uri pri »Belem križu«. **Breg pri Ptuj**, ob pol 3. uri pop. — Lokal bo razviden iz letakov.

Celje-Gaberje, ob 9. uri zjutraj pred pričetkom srezke konference v gostilni »Pri Jugoslovanu«.

Vsem organizacijam SSJ.

Shodov v času volitev ni treba prijavljati. — Na letake, ki vabijo na shod, ne lepote kolkov!

Čuvarje skrinjic naj javijo krajevne organizacije do najpoznejše sobote, dne 4. decembra na **Oblastno tajništvo SSJ, Maribor**, poštini predal 22.

Srezke konference

dne 5. decembra 1926:

V Ptuj, ob 9. uri v društvenem lokalu v gostilni »Pri pošti«.

V Mariboru, ob 9. uri v »Ljudskem domu«, Ruška cesta.

V Šoštanju, ob 9. uri v »Zadružnem domu«.

V Prevaljah, ob 9. uri v »Zadružnem domu« (konzum).

V Celju-Gaberjah, ob 9. uri v gostil. »Pri Jugoslovanu« v Gaberjah.

Organizacije so bile posebej obveščene in naj se ravnajo točno po navodilih.

Organizacijam in zaupnikom ljubljanske oblasti. Sodrugi in organizacije opozarjamo, da pošiljajo vse dopise glede oblastnih volitev na naslov: **Združeni glavni volilni odbor** v Ljubljani, Gradišče 2, spodnji prostori. Tam se dobivajo vsak dan od 6. do 8. ure zvečer vse informacije.

Pravi prijatelji.

V roke nam je prišel list »Naš zvon«, glasilo Slovencev na Nemškem in obenem vseh Slovencev na tujem, kakor se ta listič samolastno in ponosno imenuje. Na Nemškem in sploh v tujini se nahajajo med izseljenimi Slovenci večinoma samo delavci, zlasti rudarji. V celi številki dotičnega lista pa ni ničesar, ker bi govorilo o delavskih razmerah in o njegovih težavnih življenjskih prilikah. O evharističnem kongresu v Chicagu piše pa precej. Kaj pa, če bi naši rudarji na Westfalskem in na Francoskem, katerim je ta list namenjen, vprašali, kaj je koristnega ukrenil ta kongres za delavce, ki živijo vendar povsod v tako desolatnih razmerah? Poleg različnih brezpomembnosti prinaša »Naš zvon« tudi vest o elementarnih nesrečah, ki so »kazni božje« in da so vseh teh nesreč krivi »veri sovražni listi«. List prinaša tudi vest o zgradbi nove cerkve v Šiški pri Ljubljani, ki je bila nujno potrebna, ker je Šiška tako narasla. Kaj pa stanovalstva? Ali bi ne bilo še bolj potrebno, da se ta predvsem zidajo, ko je vendar prebivalstvo tega okraja tako naraslo? Najbolj nam pa ugaja opazka, da je nova cerkev sezidana iz samih milih darov vernikov. Torej imajo ljudje še tudi dovolj denarja, če žrtvujejo za mrtvi zid nove cerkve? Sicer smo uverjeni, da delovno ljudstvu ni dalo bogve kaj. Večinoma so dajali trgovci, gostilničarji in drugi obrtniki, torej ljudje, ki jim bodo zopet delavci v še večji meri ta denar povrnil. Saj se jim bo v novi cerkvi sugestivno pihalo na duše, da morajo biti pridni, udani, ponižni, tihi in pokorni, da morajo moliti in delati itd. Kolikor smo zvedeli, so baje nabrali za zgradbo te nove cerkve v Šiški in Ljubljani od 29. septembra do 2. oktobra t. l. Din 36.000.—, od katerega zneska so dali le za en zvon takoj 24.000 Din. Torej za take stvari je denar tukaj in to ob času, ko so na drugem koncu Ljubljane radi vremenske katastrofe ljudje brez sredstev in brez streh, v največji bedi. Čudna je včasih ta ljubezen do bližnjega! Baje je za novo šišensko cerkev daroval 5000 Din tudi g. Bolaffio, trgovec z vinom in žganjem v Šiški. Ta bo že vedel, zakaj jih je dal, čeprav ni noben »verniki« svete kato-

liške cerkve, ker ni katoličan. Torej iz takih »milih darov« in od takih »vernikov« zidajo nove cerkve. Vse to pa smo omenili tudi zato, da vidite, s kakimi tehtnimi, za izseljence povsem preslančnimi vprašanji se bavi ta list, ki je namenjen Slovincem v tujini. S tem listom niso pač naši izseljenci prav nič pridobili.

Kmalu zimski šport bo zacvetel, topel svetel mrzle ude grel, kaj želedec greje, športnik ve: »BUDDHA« čaj to v prvi vrsti je!

Maribor.

O jok, to pa ne bo pravi Narodni blok! Kakor smo zvedeli, bodo nastopili pri volitvah v oblastno samoupravno skupščino klerikalci in Nemci skupno z eno listo. Te vesti so posebno veseli gospoda, ki je član mariborskega Narodnega bloka. Kapo SDS je vzkliknil baje, ko je zvedel to novost: »Saj sem vedno trdil, da bo iz bloka še kaj posebnega, ker on zasleduje višje cilje!« Hvaležni narodni socialisti pa pravijo, da je tako bolje, ker bo »narodnost bolj ven udarila«, če bojo še Nemci zraven. Kapo SLS pa pravi, da bo taka lista še najbolj krščanska, »wir waren eh' mehr deutsch, seinerzeit, bei dem alten Kaiser und altem Hochwürden!«. Edino profesor Majcen je v zadregi, ker je prehitro izdal svojo zgodovino o Mariboru. Sedaj bo moral popraviti tisto o sedanjem županu: stavek »prvi slovenski župan, izvojen od slovenskih strank«, bo moral dobiti dopolnilo: »ki pa kandidira včasih tudi na listah z Nemci«. — Dvonorodni blok se bo lepo reprezentiral in kako bi se tudi ne, saj gre za čast in avtonomijo slovenskega naroda!

Invalidi so imeli v nedeljo v Ljudskem domu protestni shod, kjer so sklenili ostro resolucijo proti vladi, ki jih čezdalej bolj zapostavlja.

Seja mariborskega obč. sveta se vrši v četrtek ob 5. uri v mestni posvetovalnici.

Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 1 kovinolar, 1 klepar, 1 čevljar za šivano delo in 3 tkalci.

V nedeljo vsi na predavanje s. dr. Tume iz Ljubljane. Začetek ob 10. uri dopoldne v Ljudskem domu.

Vabilo na družabni večer, katerega priredi bivši pripravljalni odbor »Glasb. društva želez. delavcev in uslužbencev« v Mariboru, dne 2. decembra 1926 v ustanovnem lokalu »Gostilna pri belem zajcu«, Meljska cesta 10. Istočasno se bode izročila častna spominska diploma kapelniku gosp. Maksu Schönherrju v imenu vseh ustanovnikov tega društva. Prosta zabava z godbo in petjem. Prosta vstopnina. Začetek ob 19. uri. Konec ob 24. uri. — Odbor.

Celje.

Delavsko gibanje. Pretekle dni se je vršilo več delavskih sestankov na katerih se je razpravljalo o raznih vprašanjih in razmerah med tukajšnjim delavstvom. Sestanke so imeli kovinarji, mizarji in brivci, ki so razpravljali o tem in onem, posebno pa o ojačenju organizacije, brez katere si delavstvo ne bo pridobilo in izvajalo svojih pravic. Moramo reči, da se celjsko delavstvo lahko ponaša z lepim številom dobrih in vnetih zapornikov, ki skušajo privedi v organizacijo vse delavce in se trudijo, da bi vse naše organizacije bile na višku. Pa vse delo in trud posameznikov nič ne pomaga, ako ostane večina delavstva pasivna in se ne potruži za skupno delo pri agitaciji ter za pristop v vse naše organizacije vseh onih delavcev, ki so še izven organizacije. Le organizacija bo priborila delavstvu pravico, zato naj vsak postane član in sobojevnik na polju razrednega boja, ker le v močni organizaciji stoji naš spas. Zato vsi v razredne organizacije, vsi na delo za skupno stvar.

Ta mesec je vsak strankin član naš agitator za našo stranko in naš list. Dokažite svojo socialistično pripranost in delajte za socializem.

Iz Hrastnika.

Govori se o krizi v našem društvu »Svoboda«. Mi tu v Hrastniku ne čutimo prav nič te krize, enostavno iz razloga, ker naši dve podružnici Hrastnik I in II čilo in samostojno delata. Posebno Hrastnik II ima udeleževane vse enote: telovadno, sportno, dramatično in glasbeno. Ima svojo telovadnico, svoje igrišče, svoj oder in svoj pevski zbor in tudi svoj glasbeni zbor na lok. Doma smo priredili štiri nastope pevskega glasbenega zbora, trikrat smo šli gostovat v sosedne podružnice, dvakrat smo priredili igre, sestanki se vrše pravilno, vse zalagamo s svojimi lastnimi sredstvi. Vsaka enota zalaga svoje potrebe zase kot absolutna lastnica vsega, kar je nabrala, podružnica pa jo v potrebi podpira — vse s pridržkom, da pride inventar v last društva, ako bi enota prenehala. Vsaka enota ima polno svobodo dejanja v svojem delokrogu.

Političnih notranjih bojov ne poznamo, ker se nam zde nepotrebni in škodljivi društvu ter še škodljivejši enotnemu proletarskemu gibanju. V Hrastniku II imamo precej nemških delavcev. Razumemo se izborni, govorimo vse prek nemški, kedor zna, in slovenski in se prijateljski razumemo. Na hujskanja pretiranih nacionalistov niti ne damo odgovora.

V Hrastniku I. so razmere nekoliko drugačne, ker prevladujejo radikalnejši elementi. A tudi ti so prišli do spoznanja, da »Svoboda« ni politično, ampak kulturno društvo ter prelagajo težišče dela na telovadno, sportno, dramatično in glasbeno enoto ali jih vsaj pripravljajo.

Rezultat neprestanega doslednega nastopanja pa se kaže v višanju kulturnega stanja delavstva. Nekdaj tako razširjeno pijanstvo je ponehalo. Nič več se ne valjajo pijani žganjarji po dnevih plačila. Delavci so jeli iskati in so našli svoje ognjišče v »Svobodi«. Radi vsega tega pri nas v Hrastniku ne čutimo nobene krize v društvu.

Radi vsega tega pridejo naši delegati na občni zbor »Svobode«, dne 19. decembra v zavesti, da je podružnica spolnjevala svoje dolžnosti in da krize ne bo, ako vsaka podružnica opravi svojo dolžnost.

Zagorje.

Podružnica tukajšnje »Svobode« ima v nedeljo, dne 5. decembra t. l. svoj običajni »Miklavžev večer«, v prostorih »Zadružnega doma« na Lokah. Začetek ob 5. uri pop. Takoj po razdelitvi daril, prosta zabava, med katero svira prvovrstni sekstet pod vodstvom zadr. Ravnikarja. Kdor si želi par uric nepriljene zabave, naj pride! Odbor.

Študenti pri Mariboru.

Dne 11. tm. se je vršila pri nas 24. redna seja občinskega odbora, ki je bila izvanredno dobro obiskana. Odsoten je bil zopet odbornik g. Ivan Novak od narodnega bloka. Mi smo mnenja, da bi bilo najbolje, če g. Novak svoj mandat kot občinski odbornik odloži, ker ja skozi to, da izostane tolikokrat od sej, zanemarija svoje dolžnosti in ne more svojim volilcem nič koristiti, najmanj pa v tej meri, kot bi bilo potrebno. Zapisnik zadnje seje se odobri, nakar se preide na dnevni red. Župan poroča o raznovrstnih izvršenih delih in odgovarja na različna vprašanja stavljenaa od odbornikov. Sklene se, da naj vrši poljski oziroma gozdni čuvaj službo tudi še za mesec november, za enako plačo kot dosedaj. Odbornik g. R. glasuje iz neznanih vzrokov proti. Glavna debata se je razvila pri odobrenju proračuna kraj. šolskega sveta, ki izkazuje za leto 1927. Din 95.000.

Zbirajte za tiskov. sklad!

PRODUKTIVNA ZADRUGA KROJAČEV R. Z. Z O. Z. V MARIBORU, RUŠKA CESTA ŠT. 5

se priporoča za izdelovanje obleke za dame in gospode po meri. — Lastna zaloga češkega in angleškega sukna vseh vrst. — Solidna postrežba.

NOVO RUČNO OLJE

Vielhaber & Böhm, pisarna Maribor, Tattenbachova u. 15.

Končno se enoglasno sklene, z ozirom na to, da je zadnji vihar povzročil posebno na strehi dekliske šole veliko škodo, dodati k proračunu še 5000 D, torej skupno 100.000 Din. Sklene se nadalje, da se pošlje deputacija k g. velikemu županu v svrhu potrebnih informacij, glede uvedbe prispevkov za odplačitev cestne električne razsvetljave, kakor tudi omrežja. Pri poročilu odsekov je poročal prvi obč. svetnik s. Pušnik o spomeniku za vojne žrtve na pokopališču, ter o tozadevnih izdatkih. Poroča tudi, da se odkritje spomenika iz gotovih vzrokov ni moglo vršiti dne 31. oktobra, kakor je bilo to prvotno določeno. Odbornik s. Supan poroča o izidu kontrole pri tukajšnjih mesarjih glede snage v obrtnih prostorih. Dokazalo se je, da so imeli nekateri mesarji v resnici vse lepo v redu in snažno, druge se je pa moralo na to še le opozoriti. Stavbnemu vodstvu telovadnice društva »Svobode« na Obrežni cesti, se je dovolilo jemanje za stavbo potrebno vodo, iz vodnjaka ob občinski hiši. Nato se je vršila tajna seja, na kateri se je razmotrivalo o trošarinah, rešila se je tudi ena prošnja za sprejem v občinsko zvezo. Pripomniti moramo, da se je razven malega sporeka med obč. svetnikom Leskovškom in odbornikom g. Altom vršila seja zelo mirno in stvarno. Ob 12. uri ponoči je župan sejo zaključil.

Kino.

KINO »DIANA«, STUDENCI.

od srede dne 1. decembra do vključno 3. decembra se predvaja: **HAROLD LLOYD BRAK V TROJE — (TROJNI ZAKON)**. Vesela igra v šestih činih.

Je to eden najnovejših in najboljših Harold Lloyd filmov, kar dokazuje dejstvo, da se je ta film predvajal v vseh kinih s kolosalnim uspehom. Naj ne zamudi nihče prilike teh predstav, kajti zajamčeno mu je, da bode radi dveurne zabave in smehe pozabil vse vsakdanje brige in težkoče.

V sredo na dan državnega praznika se vrše tri predstave in sicer ob 16., pol 19. in pol 21. uri veseloigra. — V glavni vlogi **HARRY LIEDEKE**, pri kinopubliku najpri- ljubljenejši igralec.

Šport.

ASK Primorje : ŽSK Hermes 4:0 (2:0). Edina večja nogom. tekma nedelje se je odigrala na igrišču ASK Primorje med gornjima kluboma. Obe moštvi, kljub temu, da sta nastopili z nekaterimi rezervami, sta predvedli efektivno igro. Igralo se je v preostrem tempu tako, da je tekma zadobila značaj prvenstvenega tekmovanja, ki ga naša moštva izvajajo tako brezobzirno. Posebno zasluži grajo in ukor ono moštvo, ki iz jeze, da ne more zmagati, prične s surovo igro. To bi se moralo brezobzirno udušiti in igralce kaznovati. S tem načinom tudi zgubi klub na svojem ugledu, kar bi moralo vodstvo ŽSK Hermes upoštevati ter izvajati konsekvence proti svojim igralcem. Ti so v drugem polčasu pričeli tako ostro igrati ter dejansko nastopati, da so se vsi prisotni zgražali.

Do druge polovice drugega polčasa je bila tekma zelo živahna in zanimiva. Poslej se je izrodila v surovost.

Zelo je ugajala pri akademikih napadalna vrsta; krilci so bili tudi dobri, osobito srednji, obramba na mestu.

Pri Hermesu je najbolj ugajal napadalni trio, v krilski vrsti Jesih ter vratar, ki je bil dobro disponiran ter ohranil mnogo nevarnih strelcov.

SK Svoboda, Maribor : SK Red Star, Celje 3:1. V Celju je gostovala SK Svoboda iz Maribora ter sigurno zmagala nad domačini v gornjem razmerju. Moštvo je napravilo dober utis ter je nadkriljevalo svojega nasprotnika posebno v taktičnem oziru.

Veliko nalogo je izvršila krilska vrsta, ki je znala biti vsak čas v podporo, tako obrambi kot napadu. Napadalni kvintet je igral preveč na lastno pest, v nasprotnem slučaju bi lahko dosegel še bolj ugoden rezultat.

Domačini so bili trd oreh. Znali so se upreti napadom gostov ter zasluži v tem oziru posebno obramba pohvalo. Krilska vrsta je bila zelo šibka, napad pa je igral zelo raztrgano ter brez cilja.

V Ljubljani je podlegla trboveljska Svoboda rezervi Ilirije s 4:1. Trboveljani so dobro moštvo, ki jim manjka le trening in zopet trening. Zatorej vadite se!